

ΒΡΑΔΙΑ ΤΙΜΗΣ

ΣΤΗΝ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

10 χρόνια δημιουργικής προσπάθειας για το Φεστιβάλ Δήμου Βύρωνα και απόψε εδώ ψηλά στα βράχια, κάτω από τη σκιά τους, τιμάμε τα 46 χρόνια δημιουργικής παρουσίας (με μικρές διακοπές λόγω πολιτικών συγκυριών) της μεγάλης κυρίας της Χορωδιακής Μουσικής Τερψιχόρης Παπαστεφάνου.

Ο Μανώλης Καλομοίρης της εμπειστεύθηκε τη διεύθυνση του παραρτήματος του Εθνικού Ωδείου το 1951 στα Τρίκαλα της Θεσσαλίας. Τότε ξεκίνησε η προσπάθειά της για την ίδρυση της Χορωδίας Τρικάλων που πολύ σύντομα έγινε γνωστή σ' ολόκληρη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Πίκρες, απογοητεύσεις, άγρια πολεμική, από μικρό ευτυχώς κύκλο ανθρώπων διώξεις υποκινούμενες και μη, για ανύπαρκτες παραβάσεις νόμων, κατηγορίες περί διενέργειας εράνων, απαίτηση άδειας ηθοποιού στους χορωδούς και μύρια όσα άλλα εμπόδια στο έργο της.

Μπορούμε να διακρίνουμε τρεις περιόδους στο δημιουργικό έργο της: 1951-1963, 1964-1967, 1974 μέχρι σήμερα.

Η πρώτη περίοδος περιλαμβάνει έργα Προκλασικής και Κλασικής Μουσικής.

Γύρω στο '55 διοργανώνει την Πανθεσσαλική ορχήστρα, έγχορδα και πνευστά, που αποτελείται από 35 όργανα. Οι μουσικοί είναι από φιλαρμονικές, ωδεία, στρατιωτικές μπάντες, από τις περιοχές Τρικάλων, Λάρισας και Βόλου και τις γύρω περιοχές.

Αυτή η αληθινά μεγάλη φίλια της χορωδιακής μουσικής, με το πάθος της, την αφοσίωσή της, την πίστη της στη δουλειά, κατάφερε να συναγαίρει ό-

λους αυτούς τους καλλιτέχνες από κάθε άκρη της Θεσσαλικής γης και δύο φορές την εβδομάδα τους συγκέντρωνε για να κάνουν πρόβες και να ασχολούνται ατέλειωτες ώρες με το Μότσαρτ και το Βιβάλντι, σε παγωμένες και μισοσκοτεινές αίθουσες, σε συνθήκες ημιπαρανομίας.

Η δεύτερη περίοδος αρχίζει το '63. Τότε η Τερψιχόρη Παπαστεφάνου και η χορωδία της κάνει τη μεγάλη στροφή. Κάτι καινούριο γεννιέται στη χορωδιακή μουσική της Ελλάδας.

Οι δασκευές της στα έργα του Θεοδωράκη και η τόλμη της να ασχοληθεί με το λαϊκό τραγούδι και να βάλει το μπουζούκι στη χορωδία της, ξεσπκώνει νέα επίθεση εναντίον της.

(Αλλά για όσους τη γνωρίζουν, είναι γνωστό, πως όσο κι αν είναι γλυκιά και τρυφερή, στις δύσκολες στιγμές όπου ο καθένας πρέπει να επιλέξει με ποιον θα πάει και ποιον θ' αφήσει, είναι "σκληρό καρύδι").

Περνώντας στην αντεπίθεση κι αφού έχει διασκευάσει ολόκληρους κύκλους τραγουδιών του Μίκη Θεοδωράκη (Επιτάφιο, Πολιτεία Α & Β, Αρχιπέλαγος, Μικρές Κυκλάδες, Μπαλάντα του Αντρίκου, Μαουτχάουζεν, το Τραγούδι του Νεκρού Αδερφού, Ρωμιοσύνη κ.ά.) διοργανώνει απανωτές συναυλίες από τη μια ως την άλλη άκρη της Ελλάδας αλλά και στο εξωτερικό (Ελβετία, Γαλλία, Σκανδιναβικές χώρες).

Το 1966 το κλίμα βαραίνει επικίνδυνα και λόγω των πολιτικών συγκυριών, αναγκάζεται να μεταφέρει την έδρα της χορωδίας της στην Αθήνα, συνεχίζοντας με νέους κύκλους συναυλιών έως ότου η δικτατορία των συνταγματαρχών έβαλε τε-

λεία και παύλα στη δράση της.

Σε όλη τη χουντική περίοδο η Τερψιχόρη Παπαστεφάνου ακολουθεί την ίδια τακτική με τη συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων του πνεύματος και του Πολιτισμού της χώρας μας. Την τακτική της σιωπής!

Η τρίτη περίοδος αρχίζει και πάλι ορμητικά από το Σεπτέμβριο του 1974, όπου η χορωδία της ανασυγκροτείται σε καινούριες βάσεις και ξεκινάει μια πορεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό, που συνεχίζεται ακόμα.

Αυτή είναι με λίγα λόγια η καλλιτεχνική πορεία της Τερψιχόρης Παπαστεφάνου.

Η αγωνιστική στάση ζωής στο κοινωνικό γίγνεσθαι και ειδικά η πίστη της και η δράση της στους αγώνες για τα δικαιώματα των γυναικών, την κάνουν να μπει μπροστά σε όλες τις μεγάλες στιγμές του λαού μας. Είναι από τα ιδρυτικά μέλη της Ομοσπονδίας Γυναικών Ελλάδας.

Ιερή μας υποχρέωση να τιμήσουμε την Τερψιχόρη Παπαστεφάνου απόψε!

Υποχρέωσή μας προς την κοινωνία του Βύρωνα, συνολικά την ελληνική κοινωνία, είναι να σκύψουμε με σεβασμό πάνω στο έργο και τη στάση ζωής αυτής της κυρίας της χορωδιακής μας μουσικής!

Να διδαχτούμε και να φρονιματιστούμε!

Να συνειδητοποιηθούμε στις βαθιά άγριες και ισοπεδωτικές μέρες μας, πως πρέπει να σηματοδοτούμε το πρότυπο του απροσκύνητου δημιουργού, του ανθρώπου που επιμένει να είναι άνθρωπος μέσα στη βαθιά απανθρωπιά της κοινωνίας!

Βασίλης Κολοβός

"Όσοι είχαν την τύχη να παρακολουθήσουν τελευταίως την χορωδία των Τρικάλων υπό την διεύθυνση και τη διδασκαλία της Τερψιχόρης Παπαστεφάνου δοκίμασαν μία εξαιρετικά ευχάριστη έκπληξη και ένωσαν μια πραγματική συγκίνηση.

Εκατό και πάνω νέοι και νέες από την ωραία πόλη της Θεσσαλίας και μαζί μια χαριτωμένη παιδική χορωδία, όλοι πειθαρχημένοι με ομοιόμορφες ενδυμασίες έδιναν την εντύπωση, ότι αθηναϊκής χορωδίας, γιατί αυτή τη στιγμή η πρωτεύουσα εκτός από την χορωδία της Λυρικής Σκηνής δεν διαθέτει δυστυχώς οργανωμένο χορωδιακό συγκρότημα, αλλά κυριολεκτικά μιας ευρωπαϊκής, βιενέζικης ή γερμανικής χορωδίας στην εμφάνιση.

Και μαζί με την εμφάνιση η χορωδία αυτή των παιδιών των Τρικάλων μας έδωσε μερικές εκτελέσεις εξαιρετικής αποδόσεως και λεπτότητας ευσυνείδητης μελέτης και ευαισθησίας.

Η κ. Παπαστεφάνου είναι άξια όχι μόνον συγκαρητηρίων αλλά και θαυμασμού για το καλλιτεχνικό της αυτό επίτευγμα. Είναι εξαιρετικά παρήγορο -μέσα στα τόσο απογοητευτικά σημεία που παρουσιάζει η μουσική μας ζωή- ταότι η μουσική παιδεία και μόρφωση, σε πείσμα της αδιαφορίας του Κέντρου, αρχίζει να εξαπλώνεται στην επαρχία και να παράγει πραγματικούς καλλιτεχνικούς καρπούς, όπως μας παρουσίασαν τα Τρίκαλα, αποτελεί ένα μικρό γεγονός που αξίζει να χαιρετισθεί όλως ιδιαίτέρως".

ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ
"Έθνος", 7-12-55

Η σύμπραξη του μικτού φωνητικού συνόλου των Τρικάλων με την ΜΟΑ πλούτισε το πρόγραμμα της 5ης συναυλίας της. Αυτή η συνεργασία έδωσε την ευκαιρία στο κοινό της Αθήνας να γνωρίσει από κοντά και να εκτιμήσει ένα ερασιτεχνικό επαρχιακό συγκρότημα που από χρόνια έχει δημιουργήσει λαμπρή τοπική καλλιτεχνική παράδοση. Κι αυτή η γνωριμία ανοίγει το δρόμο για μια στενότερη επαφή με τις αγνές και τόσο γόνιμες καλλιτεχνικές προσπάθειες της ελληνικής επαρχίας που μόνη κι αβοήθητη παλεύει και μοχθεί για να δημιουργήσει μια δική της πολιτιστική κίνηση και ν' ανυψώσει το πνευματικό επίπεδο του λαού.

Β. ΑΡΚΑΔΙΝΟΣ
"Αυγή", 21/12/1962

Ο δίσκος των τραγουδιών μου από τη Χορωδία Τρικάλων με τις διασκευές της Τερψιχόρης Παπαστεφάνου από τις καλύτερες εκτελέσεις.

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Στην 5η συναυλία της Μικρής Ορχήστρας Αθηνών (ΜΟΑ) συμμετείχε η μικτή χορωδία Τρικάλων, που έχει ιδρύσει και διευθύνει μια εκλεκτή καλλιτέχνις, η Τερψιχόρη Παπαστεφάνου, ακολουθώντας το μεγάλο και υψηλό σκοπό: τη μουσική διαπαιδαγώγηση του λαού, τη μύπη του στις μεγάλες μουσικές δημιουργίες. Ένα τέλειο φωνητικό συγκρότημα, ένα σύνολο από ωραίες φωνές, εύκαπτο, απόλυτα πειθαρχημένο, με δυο καλλίφωνες σολίστες, την Τασία Κασιώλα και τη Γεωργία Κουτσιμανή, έδωσε λαμπρό δείγμα της εργασίας της Παπαστεφάνου. Ήταν μια λαμπρή εκτέλεση τόσο της χορωδίας όσο και της ορχήστρας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΛΑΛΑΟΥΝΗ
"Βραδυνή", 18/12/1962

